

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะของหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลของรัฐ ทั้งโดยรวมและรายด้าน จำแนกตาม อายุ ประสบการณ์ในตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และสังกัดของโรงพยาบาลโดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร (Population) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลของรัฐ ทั่วประเทศ ที่มีจำนวนเพียงขนาด 100 เตียงขึ้นไป จำนวน 125 คน สังกัดส่วนราชการ 5 สังกัด คือ สังกัดกระทรวงกลาโหมจำนวน 18 คน สังกัดกระทรวงสาธารณสุขจำนวน 96 คน (โรงพยาบาล ศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไป) สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยจำนวน 6 คน สังกัดกระทรวงมหาดไทยจำนวน 1 คน และ กรุงเทพมหานครจำนวน 4 คน แต่เนื่องจากโรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงมหาดไทยมีเพียง 1 แห่ง คือ โรงพยาบาลตำรวจ เพื่อให้สัดส่วนของสังกัดมีขนาดใกล้เคียงกัน ผู้วิจัยจึงยุบรวมเป็นกลุ่มเดียวกับโรงพยาบาล สังกัดกรุงเทพมหานครซึ่งขึ้นกับกระทรวงมหาดไทยเช่นเดียวกัน

เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี ซึ่งมีประชากรทั้งหมดจำนวน 125 คน ผู้วิจัยจึงใช้ประชากรทั้งหมดจำนวน 125 คนเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยให้กลุ่มประชากรประเมินสมรรถนะของตนเอง ดังแสดงรายนาม ตามตำแหน่งในตารางที่ 1

1.2. กลุ่มผู้ร่วมประเมินสมรรถนะของหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความแม่นยำ ผู้วิจัยจึงเลือกผู้ได้บังคับบัญชาของหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล ให้เป็นผู้ประเมินสมรรถนะ ของหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล โดยหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล 1 คน จะมีผู้ได้บังคับบัญชาโดยตรงของตนเอง จำนวน 4 คน เป็นผู้ประเมินสมรรถนะของหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล

ผู้ได้บังคับบัญชาผู้ร่วมประเมินสมรรถนะของหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลแต่ละคนประกอบด้วย ผู้ช่วยหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลจำนวน 1 คน และหัวหน้าหอผู้ป่วยจำนวน 3 คน ได้หัวหน้ากลุ่มงาน

การพยาบาล จำนวน 125 คน และหัวหน้าหอผู้ป่วย จำนวน 375 คน รวมจำนวนผู้ได้บังคับบัญชาทั้ง 2 กลุ่ม เท่ากับ 500 คน

1.3 การสุ่มตัวอย่างผู้ได้บังคับบัญชาผู้ร่วมประเมินสมรรถนะของหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล มีขั้นตอนในการสุ่มดังนี้

1.3.1 ผู้ช่วยหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลโรงพยาบาล โรงพยาบาลของรัฐ ที่เป็นผู้ได้บังคับบัญชาโดยตรงของหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล มาแล้วอย่างน้อย 1 ปี ใช้วิธีสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลาก ผู้ช่วยหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลโรงพยาบาลละ 1 ตำแหน่ง ได้ผู้ช่วยหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล จำนวน 125 คน

1.3.2 หัวหน้าหอผู้ป่วยนั้น โรงพยาบาลของรัฐ ที่เป็นผู้ได้บังคับบัญชาโดยตรงของหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล มาแล้วอย่างน้อย 1 ปี ใช้วิธีการสุ่มเลือกตัวอย่างแบบมีระบบ (Systemic Random Sampling) โดยการใส่หมายเลขกำกับหอผู้ป่วยทุกหอแล้วนำจำนวนหัวหน้าหอผู้ป่วยทั้งหมดของแต่ละโรงพยาบาลมาตั้งแล้วหารด้วย 3 เช่น ถ้าโรงพยาบาลมีหัวหน้าหอผู้ป่วยจำนวน 30 คน ผู้วิจัยจะคัดเลือกหัวหน้าหอผู้ป่วยคนที่ 10 20 และ 30 ไว้ตามลำดับ ได้หัวหน้าหอผู้ป่วยจำนวน 375 คน

ตารางที่ 1 รายนามตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลของแต่ละโรงพยาบาล

สังกัด	หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลโรงพยาบาล	หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลโรงพยาบาล
1.กระทรวงกลาโหม 18 คน	1. ภูมิพล 2. จันทบุเบกษา 3. สมเด็จพระปิ่นเกล้า 4. สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ ชลบุรี 5. พระมงกุฎเกล้า 6. ทหารผ่านศึก 7. อานันทมหิตล ลพบุรี 8. ค่ายสุรนารี นครราชสีมา 9. ค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช พิษณุโลก	10. ค่ายชัชวาทย์ นครศรีธรรมราช 11. ค่ายณะรัชต์ ประจวบคีรีขันธ์ 12. ค่ายสรรพสิทธิประสงค์ อุบลราชธานี 13. ค่ายสุรศักดิ์มนตรี ลำปาง 14. ค่ายจักรพงษ์ ปราจีนบุรี 15. ค่ายจิระประวัติ นครสวรรค์ 16. ค่ายประจักษ์ศิลปาคม อุดรธานี 17. ค่ายสุรสีห์ กาญจนบุรี 18. โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า นครนายก
2.กระทรวงสาธารณสุข 96 คน	1. ราชวิถี 2. เลิดสิน 3. สงฆ์	4. นพรัตนราชธานี 5. มหาราชนครราชสีมา 6. สวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์

ตารางที่ 1 (ต่อ)

สังกัด	หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลโรงพยาบาล	หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลโรงพยาบาล
2. กระทรวงสาธารณสุข 96 คน (ต่อ)	7. สุราษฎร์ธานี 8. หาดใหญ่ สงขลา 9. มหาราชนครศรีธรรมราช 10. สระบุรี 11. ชลบุรี 12. ยะลา 13. นครปฐม 14. อุตรธานี 15. พระปกเกล้า จันทบุรี 16. เชียงรายประชาชนุเคราะห์ 17. ขอนแก่น 18. ราชบุรี 19. ลำปาง 20. สรรพสิทธิประสงค์ อุบลราชธานี 21. พุทธชินราช พิษณุโลก 22. พะเยา 23. วชิระภูเก็ต 24. ลำพูน 25. อุตรธานี 26. สมเด็จพระเจ้าตากสิน 27. โพนธาราม 28. มะการักษ์ 29. เสนา 30. สุรินทร์ 31. กระบี่ 32. สงขลา 33. ศรีสังวร 34. เจ้าพระยายมราช 35. เชียงคำ 36. ตะกั่วป่า	37. ระนอง 38. สพบุรี 39. นครนายก 40. สตูล 41. สมุทรปราการ 42. มุกดาหาร 43. ชัยภูมิ 44. เบตง 45. ชัยนาท 46. พังงา 47. นครพิงค์ 48. พิจิตร 49. สมุทรสาคร 50. บ้านโป่ง 51. พระนครศรีอยุธยา 52. สุโขทัย 53. ศรีสังวร 54. ชุมพร 55. สิงห์บุรี 56. อุตรดิตถ์ 57. พระนั่งเกล้า 58. ร้อยเอ็ด 59. พัทลุง 60. กำแพงเพชร 61. เลย 62. อ่างทอง 63. อินทร์บุรี 64. นราธิวาส 65. ประจวบคีรีขันธ์ 66. กาฬสินธุ์

ตารางที่ 1 (ต่อ)

สังกัด	หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลโรงพยาบาล	หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลโรงพยาบาล
2. กระทรวงสาธารณสุข (ต่อ)	67. ปัตตานี 68. พระสังฆราชองค์ที่ 17 69. เจ้าพระยาอภัยภูเบศร์ 70. เพชรบูรณ์ 71. อุทัยธานี 72. หนองคาย 73. แพร่ 74. ตราด 75. ระยอง 76. พระพุทธบาท 77. สุโขทัย 78. เกาะสมุย 79. ตรัง 80. จะเข็งเทรา 81. ศรีสะเกษ	82. มหาสารคาม 83. ดำเนินสะดวก 84. บ้านหมี่ 85. แม่สอด 86. สมุทรสงคราม 87. น่าน 88. บุรีรัมย์ 89. นครพนม 90. พระจอมเกล้า 91. พหลพลพยุหเสนา 92. ยโสธร 93. สกลนคร 94. สระแก้ว 95. หนองบัวลำภู 96. อำนาจเจริญ
3. กระทรวงมหาดไทยและ กรุงเทพมหานคร 5 คน	1. ตำรวจ 2. กลาง 3. เจริญกรุงประชารักษ์	4. ตากสิน 5. วิชัยพยาบาล
4. ทบวงมหาวิทยาลัย 6 คน	1. มหาราชนครเชียงใหม่ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ 2. ศรีนครินทร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น 3. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	4. ศิริราช มหาวิทยาลัยมหิดล 5. รามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล 6. สงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับประเมินสมรรถนะของหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลของรัฐ ครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม มีขั้นตอนและวิธีการดังนี้

2.1 ศึกษาแนวคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะของหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล โดยเฉพาะผลงานวิจัยตัวประกอบสมรรถนะของหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลของรัฐ ของ อังคณา สุเมธสิทธิกุล(2539) นำมากำหนดโครงสร้างของสมรรถนะที่ต้องการประเมิน

2.2 การสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยนำตัวประกอบสมรรถนะของหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลของรัฐ ที่ศึกษาโดย อังคณา สุเมธสิทธิกุล (2539) มาสร้างเป็นแบบสอบถามสมรรถนะของหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลของรัฐ แบบสอบถามเป็นแบบประเมินค่าประกอบด้วยสมรรถนะ 8 ด้าน โดยข้อคำถามประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับ 1) สมรรถนะด้านภาวะผู้นำ จำนวน 18 ข้อ 2) สมรรถนะด้านการวางแผนและการจัดระบบงาน จำนวน 11 ข้อ 3) สมรรถนะด้านการตลาดบริการพยาบาลและการเปลี่ยนแปลง จำนวน 14 ข้อ 4) สมรรถนะด้านวิชาการ จำนวน 8 ข้อ 5) สมรรถนะด้านการอำนวยการ จำนวน 10 ข้อ 6) สมรรถนะด้านการควบคุม จำนวน 9 ข้อ 7) สมรรถนะด้านการวางแผนกลยุทธ์ จำนวน 4 ข้อ 8) สมรรถนะด้านการพัฒนาบุคลากรทางการพยาบาล จำนวน 4 ข้อ รวมข้อคำถามทั้งหมด จำนวน 87 ข้อ

แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ

- 1 หมายถึง หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลไม่เคยแสดงสมรรถนะดังกล่าวเลย
- 2 หมายถึง หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลแสดงสมรรถนะดังกล่าวนาน ๆ ครั้ง
- 3 หมายถึง หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลแสดงสมรรถนะดังกล่าวเป็นบางครั้ง
- 4 หมายถึง หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลแสดงสมรรถนะดังกล่าวบ่อย ๆ
- 5 หมายถึง หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลแสดงสมรรถนะดังกล่าวบ่อยครั้งมาก

2.3 ผู้วิจัยจัดทำแบบสอบถามเป็น 1 ชุด มี 2 ฉบับ แต่ละฉบับมีเนื้อหาเหมือนกัน แต่ใช้สรุพนามต่างกันเพื่อให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้ตอบ แบบสอบถามมี 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลสถานะภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามลักษณะของข้อคำถามเป็นการเลือกตอบแบบตรงคำตอบ

ตอนที่ 2 ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับสมรรถนะของหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลของรัฐ

รายละเอียดของแบบสอบถามมีดังนี้

ฉบับที่ 1 ให้หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลประเมินสมรรถนะของตนเอง ข้อคำถามของตอนที่ 1 ประกอบด้วย อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานทั้งในวิชาชีพและในตำแหน่งปัจจุบัน และสังกัดของโรงพยาบาลที่ปฏิบัติงาน จำนวน 9 ข้อ ข้อคำถามตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสมรรถนะของหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล โดยถามว่า “ท่านได้แสดงออกถึงสมรรถนะต่อไปนี้บ่อยครั้งเพียงไร”

ฉบับที่ 2 ให้ผู้ช่วยหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลประเมินสมรรถนะของหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลของตนเอง ข้อคำถามของตอนที่ 1 ประกอบด้วย อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานทั้งในวิชาชีพและในตำแหน่งปัจจุบัน และสังกัดของโรงพยาบาลที่ปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบสอบถาม มี จำนวน 9 ข้อ ข้อคำถามตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสมรรถนะของหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล โดยถามว่า “หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลของท่านได้แสดงออกถึงสมรรถนะต่อไปนี้บ่อยครั้งเพียงไร”

3. เกณฑ์การตีความสมรรถนะ

เกณฑ์การตีความสมรรถนะโดยรวมและรายด้าน โดยนำคะแนนสมรรถนะของหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล มาหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามโดยรวมและรายด้านแต่ละด้าน โดยใช้หลักการแปลผลค่าเฉลี่ย ในการให้ความหมายคะแนนเฉลี่ยสมรรถนะของหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล ดังนี้ (ประคอง กรรณสูต, 2538)

คะแนนเฉลี่ย	สมรรถนะของหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล
4.50-5.00	สูงที่สุด
3.50-4.49	สูง
2.50-3.49	ปานกลาง
1.50-2.49	ต่ำ
1.00-1.49	ต่ำที่สุด

4. การวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือ

4.1 ทำการการตรวจสอบสำนวนและปรับปรุงการใช้ภาษาให้รวบรัดและเข้าใจง่ายขึ้น โดยนำแบบสอบถามไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 10 ท่านตรวจสอบ แล้วคัดเลือกข้อคำถาม (ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับสมรรถนะ) ที่ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นตรงกันว่าใช้ได้จำนวน 8 ใน 10 ท่านไว้ ข้อที่ผู้ทรงคุณวุฒิ 8 ใน 10 ท่านเห็นว่าใช้ไม่ได้จะถูกคัดออก ส่วนข้อที่ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะให้ปรับปรุง ผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงแก้ไขให้มีความเข้าใจที่ชัดเจนและเหมาะสมยิ่งขึ้น โดยอภิปรายร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิเป็นรายชื่อแล้วปรับปรุงทางด้านสำนวนการใช้ภาษา จำนวน 31 ข้อ คือ ข้อที่ 1 2 6 7 15 16 19 20 22 24 25

26 34 35 37 40 43 45 49 55 57 59 60 62 67 70 74 75 76 และ 77 ภายหลังจากการปรับปรุงแล้วผู้วิจัยจึงได้ขอคำแนะนำจากอาจารย์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจแก้ไขอีกครั้ง จึงนำไปทดลองใช้

4.2 ตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) ของเครื่องมือ โดยผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วโดยทางไปรษณีย์ไปยังกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอให้ประเมินสมรรถนะของหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลซึ่งเป็นประชากรเป้าหมาย ผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลจำนวน 30 คน และผู้ใต้บังคับบัญชาของหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลแต่ละโรงพยาบาล คือ ผู้ช่วยหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลแต่ละ 1 คน รวม 30 คน และหัวหน้าหอผู้ป่วยแต่ละ 3 คน รวม 90 คน โดยถือเกณฑ์ว่าต้องมีหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล 1 คน เป็นแกนหลักและผู้ใต้บังคับบัญชา ตอบกลับมาตั้งแต่ 2 ถึง 4 คน จึงจะถือว่าแบบสอบถามชุดนั้นสามารถนำมาใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้ แล้วนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) รวมทั้งฉบับและรายด้าน โดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ความคงที่ภายในด้วยวิธีของครอนบาค (Cronbach Coefficient of Internal Consistency) ดังแสดงไว้ในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามรวมทั้งฉบับและรายด้าน

สมรรถนะด้าน	ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม	
	หัวหน้ากลุ่มงาน ฯ (n = 30)	ผู้ใต้บังคับบัญชา (n = 90)
รวมทั้งฉบับ	0.97	0.98
ภาวะผู้นำ	0.92	0.96
การอำนวยความสะดวก	0.91	0.95
การควบคุม	0.90	0.95
การวางแผนและการจัดระบบงาน	0.89	0.96
วิชาการ	0.89	0.94
การตลาดบริการพยาบาลและการเปลี่ยนแปลง	0.88	0.95
การวางแผนกลยุทธ์	0.78	0.91
การพัฒนาบุคลากรทางการพยาบาล	0.73	0.91

4.3 การพิจารณา จึงพิจารณาคัดเลือกข้อคำถามไว้ทั้งหมด รวม 78 ข้อ

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอน ดังนี้

5.1 ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการกองโรงพยาบาลภูมิภาค ผู้อำนวยการสำนักการแพทย์ และผู้อำนวยการโรงพยาบาล เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

5.2 ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังกลุ่มตัวอย่างโดยตรง โดยผู้วิจัยพิมพ์แบบสอบถามแต่ละฉบับ ใส่ซองที่จำหน่ายระบุตามชื่อตำแหน่งของหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล และผู้ใต้บังคับบัญชา คือ ผู้ช่วยหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลและพยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วยแต่ละคน พร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัย และกำหนดวันรับแบบสอบถาม เพื่อให้ส่งกลับคืนมายังผู้วิจัยในเวลาที่กำหนด และแนบซองติดแสตมป์ที่จำหน่ายถึงผู้วิจัยเพื่อให้ผู้ตอบส่งแบบประเมินกลับคืนถึงผู้วิจัยโดยตรง แล้วปิดผนึกซองส่งแบบสอบถามถึงผู้ตอบแบบสอบถามทุกคน ใช้ระยะเวลาเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งสิ้นประมาณ 20 สัปดาห์ แบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 625 ฉบับ ได้รับกลับคืน 499 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 79.8 นำมาใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้ 428 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 68.5 เมื่อจำแนกเป็นกลุ่ม สำหรับหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลประเมินตนเองจำนวน 125 ฉบับ ได้รับกลับคืน 112 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 89.6 มีคุณสมบัติถูกต้องนำมาใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้ 101 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 80.8 ส่วนแบบสอบถามที่ผู้ใต้บังคับบัญชาประเมินหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลของตนส่งไป จำนวน 500 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืน 387 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 77.4 นำมาใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้ 327 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 65.4

5.3 เมื่อได้แบบสอบถามคืนมาแล้ว ผู้วิจัยได้คัดเลือก และตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลของแบบสอบถามทั้งหมดและถือหลักเกณฑ์ว่า แบบสอบถามที่สมบูรณ์นำไปวิเคราะห์ได้ คือ แบบสอบถามที่ได้รับทั้งจากที่หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลประเมินตนเองและจากที่ผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างน้อย 2 คนขึ้นไป ประเมินหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลผู้นั้นเท่านั้น หากได้รับการตอบกลับของฝ่ายใดแต่เพียงฝ่ายเดียว จะถูกคัดออก จึงมีกลุ่มตัวอย่างหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลจำนวน 11 คน ถูกคัดออก เพราะได้รับแบบสอบถามไม่ครบทั้ง 2 ฝ่าย

แบบสอบถามที่ตอบกลับ ซึ่งสามารถนำไปใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้ พบว่า สัดส่วนการตอบกลับของหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล : ผู้ใต้บังคับบัญชา เท่ากับ 1 : 4 มีจำนวน 30 คน สัดส่วน 1 : 3 มี 65 คน สัดส่วน 1 : 2 มีจำนวน 6 คน รวมจำนวนหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลทั้งสิ้น 101 คน

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์ตามระเบียบวิธีทางสถิติ โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC^X (Statistical Package for the Social Science) ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถนะของหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล ซึ่งเป็นแบบประเมินค่า (Rating Scale) วิเคราะห์โดยใช้สถิติดังนี้

2.1 นำคะแนนของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมาหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.2 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนสมรรถนะของหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลเป็นรายด้านและโดยรวม จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล คือ อายุ ประสบการณ์ในตำแหน่ง วุฒิทางการศึกษา และสังกัดของโรงพยาบาล ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way ANOVA)

2.3 ทดสอบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ของคะแนนเฉลี่ยสมรรถนะของหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล ภายหลังการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way ANOVA) ด้วยวิธีการทดสอบเชฟเฟ (Scheffe's test)